

EUROPEAN SCIENTIFIC DISCUSSIONS

Proceedings of VIII International Scientific and Practical Conference

Rome, Italy

20-22 June 2021

Rome, Italy

2021

HISTORICAL SCIENCES

50. *Heorhiieva M.* 268
STATE MANAGEMENT OF THE LAND FUND OF BULGARIA
(1989-2000).

CULTUROLOGY

51. *Голуб К. В.* 274
СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ВИРАЗНИК ЕТНІЧНОЇ
ІДЕНТИФІКАЦІЇ.
52. *Червінська Л. І.* 279
ІВЕНТ-СКЛАДОВА КОМУНІКАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ
ІНСТИТУЦІЙ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.

POLITICAL SCIENCES

53. *Poble D.* 285
THE ISTANBUL CANAL: GEOGRAPHICAL WATERWAY OR
GEOPOLITICAL BYPASS?
54. *Єремєєва І. А.* 292
ДО ПИТАННЯ ПРО ЕВОЛЮЦІЮ ПОНЯТТЯ ЦИВІЛІЗАЦІЯ В
ГУМАНІТАРНИХ НАУКАХ.
55. *Кініані М. В.* 297
ТЕНДЕНЦІЙНІ КОНСТАНТИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ
ДЕРЖАВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ.

PHILOLOGICAL SCIENCES

56. *Мамедова Айнур Бейбала кызы* 301
МЕЖДОМЕТІЯ ГЛАЗАМИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ.
57. *Мургузова Л.* 307
СПОСОБЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ИСКОННО РУССКИХ СЛОВ В
СОВРЕМЕННОЕ ВРЕМЯ.

ECONOMIC SCIENCES

58. *Chernykhivska A.* 311
STRATEGIC PLANNING FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT AT
THE LOCAL LEVEL.
59. *Yosifov T., Dimitrova T., Karaivanov I.* 317
REGULATORY MECHANISMS TO RESTRICT THE CAUSES AND
THE SPREAD OF GLOBAL FINANCIAL CRISES.
60. *Андрусь О. І.* 324
IMPROVEMENT OF LOGISTIC PROCESSES OF THE ENTERPRISE
BASED ON THE USE OF MODERN INFORMATION
TECHNOLOGIES.
61. *Коба О. В., Устименко А. С.* 331
УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА ЯК ФАКТОР ЙОГО ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ.

УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ФАКТОР ЙОГО ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

Коба Олена Вікторівна,

к. т. н., доцент

Устименко Алла Сергіївна,

студентка

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

м. Полтава, Україна,

Вступ. У сучасних умовах господарювання, для яких характерні наявність жорсткої конкуренції та труднощі збуту продукції, підприємства змушені здійснювати реалізацію продукції з наступною оплатою. Це призводить до виникнення дебіторської заборгованості [1].

В ринкових умовах господарювання наявність у підприємства значних розмірів дебіторської заборгованості знижує його ліквідність, фінансову платоспроможність, а також відволікає з обігу грошові кошти, викликає фінансові ускладнення, уповільнює оборотність капіталу. Тому кожне підприємство зацікавлено у скороченні термінів погашення платежів шляхом управління дебіторською заборгованістю.

Мета роботи полягає у визначенні заходів, що дозволяють підвищити ефективність управління дебіторською заборгованістю підприємства.

Матеріали та методи. Для дослідження використані методи економічного аналізу, узагальнення, систематизації.

Результати та обговорення. Дебіторська заборгованість як один з елементів функціонування підприємств на ринку формує вигоди для учасників кредитних відносин (рисунок 1).

Однак її доцільність для підприємств цим не обмежується, адже для вона також є джерелом погашення кредиторської заборгованості, елементом оборотних активів, які можуть бути використанні у процесі функціонування.

У зв'язку з цим дебіторська заборгованість є об'єктом постійного

управлінського контролю з точки зору аналізу джерел її виникнення, можливостей та термінів погашення, дотримання такого її рівня, який не буде призводити до підвищених ризиків діяльності.

Рисунок 1 - Вигоди учасників кредитних відносин від використання дебіторської заборгованості

Прострочення дебіторської заборгованості призводить до:

- уповільнення темпів розвитку підприємства через вилучення з обігу коштів;
- знецінення коштів під час інфляції;
- необхідності залучати кредитні ресурси, що призводить до додаткових витрат, обмеження інвестиційних можливостей;
- зниження платоспроможності і рівня економічної безпеки підприємства.

Наразі для вітчизняних підприємств проблема управління дебіторською заборгованістю як основа забезпечення економічної безпеки стоїть дуже гостро.

Управління дебіторською заборгованістю – це інтегрований процес планування, організації, координації, мотивації та контролю за станом дебіторської заборгованості, який необхідний для досягнення цілей підприємства. Він розпочинається з проведення аналізу дебіторської заборгованості, який дозволяє виявити проблемні місця, що потребують більш глибокого дослідження та прийняття відповідних заходів. Управління дебіторською заборгованістю передбачає впровадження заходів, які здатні знизити її рівень.

Як свідчать результати розрахунків частка дебіторської заборгованості у структурі оборотних активів підприємств в Україні є досить значною. При цьому найбільшу частку у складі дебіторської заборгованості має заборгованість за товари, роботи, послуги частка заборгованості за товари (роботи, послуги), серед якої є і прострочена заборгованість. Це говорить про неефективне управління дебіторською заборгованістю, наявність гострої необхідності управління дебіторською заборгованістю та стабілізації на цій основі рівня економічної безпеки підприємства.

Для виправлення ситуації у відносинах суб'єктів господарювання доцільно запровадити у процес управління дебіторською заборгованістю низку заходів, які можна об'єднати у три групи.

До першої групи заходів належать фінансові інструменти (акредитиви, векселі, лізинг), використання яких дозволить частково або у повній мірі перекласти ризик неповернення заборгованості на фінансові установи. Це дозволить убезпечити підприємство від можливості виникнення простроченої або безнадійної дебіторської заборгованості.

До другої групи варто включити заходи, спрямовані на забезпечення виконання зобов'язань покупцями застава, поручительство). Вони спонукають покупця до виконання взятих на себе зобов'язань, оскільки їх виконання гарантується його майном, або майном третьої особи-поручителя. Це дасть змогу відшкодувати збитки, отриманні від виникнення простроченої дебіторської заборгованості, за рахунок стягнення заставного майна боржника, або за рахунок поручителя.

До третьої групи належать заходи, які підприємству слід вживати для повернення сумнівної дебіторської заборгованості (судове і досудове вирішення спору). Організація роботи з дебіторською заборгованістю із впровадженням вищезазначених заходів дозволить підприємству в майбутньому уникнути ризиків, пов'язаних із простроченням або неповерненням дебіторської заборгованості, забезпечити економічну безпеку у довгостроковій перспективі.

Для забезпечення управління дебіторською заборгованістю підприємства доцільно запровадити такі складові:

- 1) створити комісію з управління дебіторською заборгованістю;
- 2) проводити постійний моніторинг дебіторської заборгованості із застосуванням відомості (таблиця 1);

Таблиця 1

Відомість контролю погашення дебіторської заборгованості за продукцію (товари/роботи/послуги), тис. грн.

Споживач	Залишок заборгованості на початок періоду	Реалізовано		Оплачено		Залишок заборгованості на кінець періоду
		Дата	Сума	Дата тис. грн.	Сума	

- 3) систематично аналізувати дебіторську заборгованість підприємства за термінами її погашення, групами, застосовуючи відомість (таблиця 2);

Таблиця 2

Відомість контролю дебіторської заборгованості за термінами погашення, тис. грн.

Споживач	Заборгованість	В тому числі за термінами погашення				Вжиті заходи
		від 12 до 18 місяців	від 18 до 24 місяців	від 24 до 36 місяців	понад 36 місяців	

- 4) визначити допустимувеличину портфеля дебіторської заборгованості;
- 5) вибрати форми найбільш прийнятних розрахунків за товарним кредитом; Для управління дебіторською заборгованістю необхідно сформувавши на підприємстві принципи кредитної політики по відношенню до покупців. Це передбачає: визначення умов надання кредиту під час продажу товарів: його строку і системи знижок; визначення гарантій, під які надається кредит; з'ясування ступеня надійності покупця на підставі аналізу його фінансової звітності та інформації про його репутацію; визначення суми кредиту, що надається кожному покупцю.
- 6) забезпечити використання на підприємстві сучасних форм

рефінансування дебіторської заборгованості, при організації стягнення заборгованості використовувати наступний алгоритм дій:

- надсилання рахунку на оплату;
- нагадування про оплату в телефонному режимі;
- письмове нагадування про оплату;
- реструктуризація заборгованості; застосування пені; подання судового позову;
- визнання заборгованості безнадійною;
- списання безнадійної заборгованості на фінансові результати.

7) створити ефективну систему контролю за рухом і своєчасною оплатою дебіторської заборгованості

Висновки. Виконання перелічених заходів управління дебіторською заборгованістю дозволить уникнути появи безнадійної дебіторської заборгованості і сприятиме забезпеченню фінансової стабільності суб'єкта господарювання.

Внаслідок впровадження такої системи управління дебіторською заборгованістю буде прискорено обіг оборотних активів; максимізовано прибуток підприємства; підвищено рівень фінансової безпеки підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99 р. № 237 / Міністерство фінансів України. URL:: <http://zakon2.rada.gov.ua>. (дата звернення: 05.05.2020).